

RAPORTUL SINTEZĂ AL AUDIERII PUBLICE

„SIMPLIFICARE PROCEDURII DE ACHIZITII PUBLICE IN DOMENIUL CONSTRUCTIILOR DIN PERSPECTIVA DIRECTIVEI 2014/24/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN SI A CONSILIULUI DIN 26 FEBRUARIE 2014”.

I. Introducere

Audierea publică este o procedură transparentă de colectare de opinii prin care orice grup, organizație, instituție și persoană fizică interesată își poate aduce contribuția în definirea și adoptarea politicilor publice de interes local și/sau național.

Audierea publică „SIMPLIFICARE PROCEDURII DE ACHIZITII PUBLICE IN DOMENIUL CONSTRUCTIILOR DIN PERSPECTIVA DIRECTIVEI 2014/24/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN SI A CONSILIULUI DIN 26 FEBRUARIE 2014” a avut loc la Iași - Sala Mare a Centrului de Informare Turistică a Municipiului Iași, în data de 11 decembrie 2014, începând cu orele 10.30.

Evenimentul a fost organizat de un grup de inițiativă din cadrul Asociației Breasla Constructorilor Ieșeni. În vederea desfășurării acestui seminar de consultare publică Comisia de Inițiere a cooptat și un grup de experți independenți: prof.univ.dr.ing. Victor Hagiș – specialist construcții în cadrul Facultății de Construcții și Instalații a Universității Tehnice Gh. Asachi, Oana Petculescu – expert achiziții publice și practician SC ADEMIS IMPEX Iași, Maria Hudema – expert audiere publică din partea Corpului Profesioniștilor în Lobby.

Această acțiune a fost prima organizată în cadrul unui ciclu mai larg de consultări publice a constructorilor ieșeni a căror temă principală sunt problemele din domeniul construcțiilor. În cadrul acestor consultări publice cetățenii Iașului, constructorii, proiectanți, oameni de afaceri, autoritățile publice locale, mediul academic, reprezentanți ONG-urilor, au fost chemați pentru a-și exprima punctele de vedere și a sugera soluții privind optimizarea procesului de achiziții publice în domeniul construcțiilor.

Seminar organizat în cadrul proiectului "Dezvoltarea clusterului Breasla Constructorilor Ieșeni, în vederea consolidării mediului de afaceri și îmbunătățirea competitivității pe plan intern și internațional (SMIS 49853)" co-finanțat prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Programul Operațional Sectorial "Creșterea Competitivității Economice"

"Investiții pentru viitorul dumneavoastră"

Scopul acestei prime audieri publice organizată de Breaslă a fost colectarea într-un cadru legal și democratic opinii și propuneri legate de următoarele subiecte expuse, de către Comisia de Inițiere, în cadrul motivației:

- 1) Cum pot autoritățile contractante să asigure plata în termen a lucrărilor executate și recepționate de către autoritatea contractantă?
- 2) Ce trebuie să conțină fișa de date achiziții/caiet de sarcini ca lucrarea livrată să atingă maximum de performanță calitativă?
- 3) Garanția de bună conduită instituită prin OUG nr.51/2014 accelerează sau îngreunează derularea procesului de achiziții?

Alături de motivație, în scop de informare și facilitare a procesului de consultare publică, au mai fost puse la dispoziția celor interesați următoarele documente: procedura de desfășurare a audierii publice, îndrumarul de redactare a opiniei/depoziției, regulamentul de desfășurare a evenimentului de audiere publică și o bibliografie.

Conform procedurii audierii publice, toți cei interesați în a-și expune punctele de vedere, au formulat, în prealabil, în scris, o opinie, sub forma unei depoziții. La audierea publică au participat un număr de 34 persoane. Din totalul de 17 depoziții scrise colectate, au fost susținute verbal, în cadrul audierii publice propriu-zise, un număr de 5 opinii. Au fost prezenți, de asemenea, în calitate de observatori reprezentanții ai mass-media locale și regionale.

În vederea pregătirii audierii publice, inițiatorii acesteia au întreprins următoarele acțiuni:

- au lansat Motivația și Chemarea la acțiune, prin email/fax către un spectru cât mai larg de părți interesante, în special către constructori, proiectanți și firme de consultanță;
- au înregistrat oficial invitațiile la principalele instituții publice: Consiliul Județean Iași, Prefectura Județului Iași, Primăria Municipiului Iași, autorități publice din județul Iași;
- au transmis comunicatului de presă către presa locală și regional. Informația despre audiere a fost preluată de TV Life și publicată în Ziarul de Iași, cotidianul regional Evenimentul, <http://www.clasabusiness.ro/seminar-breasla-constructorilor-ieseni/>, http://www.realitatea.net/a-sosit-timpul-ca-firmele-de-constructii-sa-se-implice_1588769.html etc;
- au publicat toate informațiile necesare participării la audierea publică pe site-ul Clusterului www.breaslaconstructorilor.ro și pe contul de facebook;
- au transmis invitația și informațiile despre audiere în format electronic către toți aleșii locali din județul Iași;
- au discutat telefonic și au transmis invitații și informațiile despre audiere în format electronic și/sau tipărit către constructorii din județul Iași;

- au constituit o Comisie de Experți independenți, formată din:
 - prof.univ.dr.ing. Victor Hagiu – specialist în construcții în cadrul Facultății de Construcții și Instalații a Universității Tehnice Gh. Asachi,
 - Oana Petculescu – expert, trainer, practician în achiziții publice în cadrul SC ADEMIS IMPEX Iași,
 - Maria Hudema – expert audiere publică în cadrul Corpului Profesioniștilor în Lobby.

Deși în prima parte a evenimentului de consultare publică reprezentanții media au jucat rolul de observator al procesului pus în mișcare de către inițiatori, cu toate acestea, depozițiile prezentate în timpul audierii au determinat jurnaliștii să manifeste interes și preocupare față de temele puse în dezbateră publică și să le disemineze mai larg către opinia publică, prin intermediul publicațiilor lor.

Astfel, articolul care au fost publicat în cotidianul regional Ziarul Evenimentul, în prima săptămâna de la data audierii, au adus în discuție noutatea mecanismului de audiere publică și probleme cu care se confruntă constructorii din Iași:

II. Cuprinsul raportului sinteză (extras din cuprinsul depozițiilor)

Rolul Comisiei de Experți a fost de a inventaria toate cele 17 depoziții, din care 5 au fost susținute și verbal, în cadrul audierii publice, de a sintetiza problemele identificate de depozanți, pe de o parte, iar pe de altă parte de a identifica soluțiile propuse și a le cataloga în funcție de posibilitatea aplicării lor în practică.

Depozițiile au prezentat puncte de vedere provenite de la:

- Reprezentanții firmelor de construcții din Iași – 7 persoane;
- Reprezentanți ai autorităților publice locale – 3 persoane;
- Practicieni în achiziții publice în domeniul construcțiilor – 3
- Organisme de finanțare (care gestionează fonduri europene) – 2 persoane;
- Mediul academic – 2 persoane;

Analiza celor 17 depoziții scrise depuse la Comisia de Inițiere, precum și a materialelor documentare, care au stat la baza fundamentării motivației de a recurge la o consultare publică a părților interesate, scot în evidență câteva aspecte, care sunt redate, sintetic, în prezentul raport:

- Punctul slab al achizițiilor publice în România - lipsa reponsabilităților asumate de către autoritatea contractantă. Asa cum executantul da o garanție pentru lucrările executate, ar trebui și autoritatea contractantă să ofere o "garanție" (oricare ar fi forma acesteia) pentru continuitatea plăților.

- Nu este prevazuta acelasi caracter obligatoriu si pentru obligatiile asumate de autoritatea contractanta prin documentatia de atribuire. Oferta are caracter obligatoriu, din punctul de vedere al continutului, pe toata perioada de valabilitate stabilita de catre autoritatea contractanta. calncidenta din ce in ce mai mare a situatiilor in care contractele adjudecate in mod procedural nu pot fi duse la indeplinire, deoarece autoritatile contractante pretind inexistenta alocațiilor bugetare - care trebuiau sa existe inca de la data lansarii procedurii, conform Legii 500/2002 privind finantele publice. Prelungirea duratei de executie a contractelor, in aceste conditii, face imposibila respectarea conditiilor initiale asumate de ofertant si este contraproductiva pentru ambele parti.
- Se constată nerespectarea HG 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, Art. 94 care prevede: „Indiferent de momentul inițierii procedurii de atribuire, autoritatea contractantă are obligația de a verifica, înainte de încheierea contractului, respectarea dispozițiilor referitoare la angajarea cheltuielilor din bugetele care intră sub incidența legislației privind finanțele publice.”
- Pentru plata în termen a lucrărilor executate, este necesar ca autoritatea contractantă să dispună de sumele necesare efectuării acestora. Acest lucru este posibil numai în cazul în care Autoritatea contractantă dispune de fondurile necesare. Întrucât unele proiecte sunt cu finanțare multianuală, iar decontarea se face în limita bugetului alocat, plata lucrărilor executate și recepționate este îngreunată de încasarea subvențiilor de la bugetul de stat.
- Decalarea mare între data elaborării studiului de fezabilitate, data elaborării proiectului și data începerii execuției lucrărilor crește probabilitatea apariției cantităților suplimentare și implicit a costurilor suplimentare pentru Beneficiar.
- În momentul de față fișele de date pentru lucrări publice sunt întocmite de către persoane din cadrul autorităților publice locale contractante, persoane fără pregătire corespunzătoare activității de construcții. În această situație se ajunge ca fișele de date să cuprindă cereri aberante, uneori chiar comice ceea ce conduce în ultima instanță ca și răspunsurile să fie de aceeași natură.
- Definierea clară a specificațiilor tehnice în cadrul caietului de sarcini și elaborarea unor documentații tehnico-economice calitative contribuie la atingerea unui maxim de performanță calitativă.
- Caietul de sarcini trebuie făcut de proiectant cu maximă responsabilitate. El trebuie să conțină detalierea operațiilor care sunt prinse în proiect și urmează să se execute efectiv. Pentru acest lucru, proiectantul trebuie să cunoască foarte bine tehnologia de execuție (este o verigă ce lipsește în proiectare - tehnologia de lucru).

- La momentul întocmirii documentației de atribuire aferente contractului, autoritatea contractantă trebuie să se asigure că specificațiile tehnice care fac parte din caietul de sarcini corespund necesității autorității și condițiilor reale. Elaborarea unor documentatii de atribuire cu informatii tehnice incomplete sau neactualizate, ce nu corespund cu situatia de pe teren la data lansării procedurii de achizitie: conduce la depunerea unor oferte neconforme ce generează imposibilitatea finalizării lucrărilor;
- In situatia in care numarul clarificarilor primite de la potentialii ofertanti in etapa de elaborare a ofertelor este foarte mare este clar ca proiectul a fost intocmit superficial, astfel ca pe perioada de executie, vor apare o multime de situatii in care executantul va amenda proiectul iar costurile cantitatilor suplimentare de cele mai multe ori depasesc nivelul cheltuielilor diverse si neprevazute.
- Neindicarea unui reper pentru termenul pe care autoritatea il poate acorda ofertantului praspunsul la clarificarile solicitate in evaluare (termenul de contestare al documentatiei in cazul clarificarilor). Astfel se impune necesitatea ca autoritatății contractante să-i fie impus un termen minim de acordat ofertantului, in ipoteza in care oferta necesita clarificari, deoarece aceasta practica este uneori utilizata pentru eliminarea ofertelor perfect valabile, dar imposibil de "clarificat" in termene de genul 24 de ore sau mai putin, de obicei la sfarsit de saptamana.
- Asumarea raspunderii consultantului, proiectantului si a Autoritatii Contractante pentru conformitatea, transparenta si corectitudinea documentatiei transmisa spre ofertanti: a se constata numarul deosebit de mare de solicitari de clarificari referitoare la informatiile tehnice transmise de ofertanti pentru proceduri, la care de multe ori Autoritatile Contractante transmit raspunsuri contradictorii, evazive si/sau intarziate si care pun ofertantii in dificultate.
- Mentinerea pretului cel mai scazut ca si criteriu de atribuire conduce la practici anti concurentiale, la economie subterana, la oferte voit subevaluate, sau, daca aceste ipoteze nu sunt indeplinite, cel putin la o calitate indoielnica. Pretul cel mai aproape de realitate este pretul mediu - imposibil de anticipat de ofertanti sau de autoritate, cu efecte imediate in reducerea licitatiilor truate.
- Performata calitativa este in cea mai mare parte strans legata de nivelul pretului ofertat. Nu se poate obtine un produs de calitate cu un pret neobisnuit de scazut. Asa cum ca nici un pret mare nu este garantia „lucrului bine facut”. Pentru a obtine un pret cat mai aproape de costul real al pietei propun ca in situatia in care sunt mai mult de trei ofertanti cu oferte eligibile, oferta care este cea mai apropiata de media ofertelor eligibile sa fie desemnata castigatoare.
- Greșeli frecvente în stabilirea criteriilor de calificare
 - Primul tip de eroare are un aspect mai degrabă formal, dar induce probleme de fond pe parcursul evaluării ofertelor. Se face adesea o confuzie majoră între cerința de calificare solicitată ("Operatorii economici trebuie să își fi îndeplinit obligațiile de plată a taxelor, impozitelor și contribuțiilor de asigurări sociale către buget") și modalitatea

concretă prin care se poate proba acest fapt ("Operatorii economici trebuie să prezinte certificate fiscale și de atestare fiscală emise de ..."). Pe fond, scopul impunerii unui astfel de criteriu este acela de a diminua riscul intrării în competiție a unui operator economic cu datorii la stat și nu acela de a elimina un operator economic care nu deține un anumit certificat. Această interpretare "mecanică" a unor cerințe a condus adesea în practică la eliminarea unor ofertanți cărora le expira valabilitatea unor documente cu o zi înainte de deschiderea ofertelor, deși acele documente probau faptul că este îndeplinită cerința de calificare, iar reconfirmarea îndeplinirii respectivei cerințe se putea realiza fără probleme prin solicitarea unui nou document în termen de valabilitate. O situație similară se constată adesea în cazul solicitării de îndeplinire a unor standarde de asigurare a calității, cerința fiind formulată sub forma obligației de a prezenta un certificat ISO 9001. Certificatul ISO este doar o formă de a demonstra că standardul de calitate trebuie îndeplinit, dar trebuie reținut că la art. 193 din OUG 34/2006 se precizează foarte clar că: "În cazul în care operatorul economic nu deține un certificat de calitate astfel cum este solicitat de autoritatea contractantă, aceasta din urmă are obligația de a accepta orice alte probe sau dovezi prezentate de operatorul economic respectiv, în măsura în care probele/dovezile prezentate confirmă asigurarea unui nivel corespunzător al calității".

- Solicitarea prezentării Sistemului de management al Calitatii si/sau al Planului de management al calitatii aplicat la lucrare ar trebui sa fie exclusa atata timp cat pentru calificare se solicita ca ofertantii sa faca dovada implementarii si certificarii sistemului de management al calitatii ISO 9001. Certificarea sistemului de management al calitatii reprezinta pentru beneficiari garantia ca lucrarile ce fac obiectul procedurii vor fi executate in conformitate cu cerintele acestui standard. Similar si pentru cerinta de a prezenta in Propunerea tehnica Sistemul de management al mediului si/sau Planul de management al mediului aplicat la lucrare. Certificarea sistemului de management al mediului reprezinta pentru beneficiari garantia ca pe durata executiei lucrarilor ce fac obiectul procedurii se vor respecta obligatiile privind protectia mediului.
- Garanția de bună conduită trebuie să aibă o perioadă de valabilitate de cel puțin 90 de zile, să fie irevocabilă și să prevadă plata necondiționată la prima cerere a autorității contractante, în măsura în care contestația/cererea/plângerea va fi respinsă ca inadmisibilă. Cel care formulează o contestație/cerere/plângere trebuie să urmărească strict durata de valabilitate a garanției de bună conduită constituită prin scrisoare de garanție bancară sau polița de asigurare și să o prelungească în mod corespunzător, pentru a evita executarea/reținerea garanției respective. În cazul în care contestația/cererea/plângerea este respinsă de CNSC sau de către instanța competentă, precum și în cazul în care se renunță la judecată contestației/cererii/plângerii de către contestator/reclamant/potent, garanția de bună conduită se reține integral de către autoritatea contractantă, fiind considerată venit al acesteia. Măsura reținerii garanției nu se aplică totuși în situația în care CNSC/instanța de judecată respinge contestația/cererea/plângerea ca ramasă fără obiect sau în cazul în care s-a renunțat la contestație/cerere/plângere, ca urmare a adoptării de către autoritatea contractantă a măsurilor

de remediere necesare. În cazul în care CNSC/instanța admite contestația/cererea/plângerea, autoritatea contractantă are obligația de a restitui garanția de bună conduită, în cel mult 5 zile de la data rămânerii definitive a deciziei/hotărârii instanței.

- Având în vedere caracterul neunitar al deciziilor CNSC, simpla respingere a unei contestații de către un complet din cadrul CNSC nu relevă reaua-credință sau conduita inadecvată a ofertantului care a formulat respectiva contestație, acesta exercitându-și un drept recunoscut de lege, având la bază o interpretare diferită a textului de lege în contextul respectivei proceduri de atribuire.
- Autoritățile ar trebui să fie mai preocupate de cheltuirea eficientă a banilor publici prin intermediul achizițiilor publice decât de limitarea liberului acces la instanța a operatorilor economici și încălcarea caracterului gratuit al procedurilor administrativ-jurisdicționale, prin impunerea unor taxe disproporționate de mari și nejustificate, ascunse sub denumiri pompoase cum este cazul nou introdusei garanții de bună conduită.
- Directive europene în materia achizițiilor publice încurajează concurența și participarea IMM-urilor, garantându-le cai de atac eficiente și accesibile pentru a contesta actele autorităților contractante pe care le consideră nelegale și vătămătoare. Astfel Directivele europene, protejează operatorul economic împotriva deciziilor autorităților contractante de excludere sau de limitare a accesului la procedura asigurându-le cai accesibile și eficiente de atac. Ceea ce face însă legiuitorul național prin introducerea garanției de bună conduită, necesară pentru ca operatorii economici să poată contesta actele nelegale ale autorității contractante este chiar contrarul acestor prevederi europene limitând accesul IMM-urilor la procedurile de atribuire și făcând inaccesibile caile de atac.

III. Concluzii din depoziii

Toate depozitiile scrise, precum și cele susținute verbal în timpul audierii publice au evidențiat câteva direcții ce trebuie avute în vedere pentru simplificarea procedurilor de achiziții publice în domeniul construcțiilor din perspectiva Directivei Europene 2014/24/UE, respectiv:

1. Pentru a respecta plata la timp a lucrărilor:

- ✓ Programarea eficientă a resurselor financiare necesare realizării lucrărilor de către autoritatea contractantă încă din faza de stabilire a necesităților și estimare a valorii contractului poate contribui la asigurarea efectuării plăților la termen a lucrărilor executate și recepționate;
- ✓ Autoritățile contractante trebuie să stabilească și să-și asume, încă din faza de elaborare a modelului de contract de lucrări, termenele de plată cu respectarea

prevederilor **Legii nr. 72/2013** privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante care transpune în legislația națională prevederile Directivei 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale și prevede că termenul de plata nu poate fi mai mare de 60 de zile calendaristice. Potrivit noii legi, creditorul poate pretinde daune-interese pentru toate cheltuielile făcute pentru recuperarea creanței, în condițiile neexecutării la timp a obligației de plată de către debitor. În acest mod, toți operatorii economici interesați să depună oferte în cadrul procedurii de atribuire, vor cunoaște clauzele contractuale legate de modalitățile de plată și vor decide în consecință dacă își însușesc sau nu contractul propus de autoritatea contractantă.

- ✓ Pentru buna derulare a lucrarilor trebuie introdusa in legislatie obligativitatea platii avansului catre contractanti, acordat in conditiile legii contra unei garantii.
- ✓ Introducerea unei prevederi legale care sa oblige autoritatea contractanta sa respecte contractele asumate. Interzicerea prevederilor contractuale care permit prelungirea sine die a contractelor, pe motiv de inexistenta a alocațiilor bugetare
- ✓ Negocierea clară și realistă a termenelor de plată între autoritatea contractantă și contractant și concretizarea acestora în cadrul unui grafic de plăți, anexă la contractul de lucrări, însușit de către ambele părți, poate asigura premisele respectării termenelor de plată. Un alt aspect ce poate fi luat în calcul constă într-o comunicare eficientă între părțile contractante pe întreg procesul de execuție a lucrărilor, materializată în transmiterea lunară/trimestrială a unor previziuni cu privire la fluxurile financiare.
- ✓ Reducerea termenului limita la mai puțin de 30 de la data facturării, recepției bunurilor, prestării serviciilor etc. prin obligarea partilor la stabilirea condițiilor de plata esalonata si al nivelului dobanzii pentru plata cu intarziere inaintea demararii proiectelor.
- ✓ Instituirea unor acorduri - cadru care să nu fie purtatoare de bani, achiziția făcându-se de către autoritatea contractantă pentru o durată de timp mai mare, respectiv pe câțiva ani. Încheierea la începutul unei decade a unui nou contract subsecvent se va face automat după aprobarea bugetului anual al institutiei publice achizitoare.
- ✓ Lansarea procedurilor de licitatie pentru executie cat mai aproape de data la care s-a finalizat proiectul de executie.
- ✓ In cazul procedurilor pentru atribuirea contractelor de servicii de proiectare, Beneficiarii ar trebui sa declare castigatoare doar acele oferte depuse de proiectantii care pot prezenta la licitatiile pentru serviciile de proiectare dovada faptului ca in derularea proiectelor lor anterioare nu au aparut cantitati suplimentare din motive imputabile proiectantului (greseli de proiectare).

- ✓ Este esențială și obligatorie armonizarea legislației naționale cu cea europeană și ajustarea-corelarea cu realitățile economiei de piață. Fondurile trebuie estimate, alocate corect și sincronizate la plată cu disponibilul bugetat.

2. Referitor la caietul de sarcini:

- ✓ Documentația de atribuire pusă la dispoziția potențialilor ofertanți trebuie să conțină informații clare, precise și complete cu privire la obiectul contractului și specificațiile tehnice ce corespund necesității autorității contractante, pentru a se crea premisele necesare elaborării și depunerii unor oferte calitative, să facă trimitere pentru materiale la standarde clare de calitate, pentru soluții tehnice și tehnologii de execuție la normative în vigoare "actualizate";
- ✓ Persoanele responsabile pentru elaborarea caietului de sarcini trebuie să dețină cunoștințe nu atât în materie de legislație a achizițiilor publice cât mai ales în domeniul în care este încadrat obiectul viitorului contract – construcții,
- ✓ În fișa de date a achiziției ar trebui utilizat un sistem de factori de evaluare cuantificabili în mod specific și obiectiv, care să aibă legătură directă cu natura obiectului contractului ce urmează să fie atribuit și care să reflecte avantajele reale și evidente ce pot fi obținute prin utilizarea acestora.
- ✓ Autoritatea contractantă trebuie să acorde o atenție sporită aspectelor calitative încă din faza de proiect, din etapa de elaborare a documentației tehnico-economice care va sta la baza întocmirii și evaluării ofertelor, și ulterior la execuția lucrărilor.
- ✓ Mențiunea expresă privind respectarea legislației naționale și a UE privind cerințele pentru asigurarea calității în construcții (ex.: Legea nr. 10 din 18 ianuarie 1995 privind calitatea în construcții actualizată la zi; Regulamentul (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a directivei 89/106/CEE a Consiliului etc.)
- ✓ Mențiunea expresă privind respectarea actelor de reglementare tehnică naționale și ale UE privind cerințele pentru proiectarea și execuția construcțiilor (ex.: se poate specifica lista standardelor valabile la data proiectării și execuției, cu implicații majore în atingerea performanțelor calitative în exploatarea construcțiilor).
- ✓ Asigurarea transparenței decizionale pentru alegerea persoanelor autorizate pentru verificarea proiectelor tehnice și a expertizării tehnice a construcțiilor existente
- ✓ Referitor la procedurile ce privesc execuția de lucrări, Propunerea tehnică ar trebui să conțină doar:

BREASLA CONSTRUCTORILOR IEȘENI

- declaratii privind respectarea obligatiilor privind SSM, a obligatiilor privind protectia mediului,
 - graficele de executie fizice cu alocarea resurselor necesare executiei lucrarilor,
 - declaratia potrivit careia in executia lucrarilor vor utiliza doar materiale certificate, agrementate si care respecta proiectul si standardele in vigoare la data executiei lucrarilor.
 - lista procedurilor aplicate executiei lucrarilor,
- ✓ Stabilirea unui termen minim, în zile lucratoare pentru răspunsul la clarificările solicitate în evaluare.
 - ✓ Cand se constata ca intr-o procedura se depaseste un anumit numar de solicitari de clarificari distincte, transmise de ofertanti (ex. maxim 10 (zece)) pentru propunerea financiara si tehnica procedura trebuie retrasa din sistemul de achizitie, completata, revizuita si retransmisa intr-o forma clara catre ofertanti. Se intalnesc frecvent proceduri la care se posteaza un numar insemnat de clarificari, a caror volum depaseste pe cel al documentatiei initiale.
 - ✓ Criteriul de atribuire "oferta cea mai avantajoasa din punct de vedere economic" da posibilitatea autorității contractante să desfășoare o procedură de atribuire competițională, utilizând criteriile care să reflecte avantajele de natură economică, tehnică și calitativă ale ofertelor, în vederea obținerii raportului optim între calitate și preț. În acest sens, este de menționat faptul că valoarea pentru bani nu se referă la obținerea celui mai scăzut cost de achiziție, conceptul fiind definit ca și combinația optimă dintre costurile întregului ciclu de viață și calitate în vederea îndeplinirii cerințelor utilizatorului. Utilizând criteriul de atribuire "*oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic*", autoritatea contractantă poate obține un raport optim calitate/preț, prin urmare asigurându-se eficiența de utilizare a fondurilor publice. Criteriul „Oferta cea mai avantajoasa din punct de vedere economic” trebuie elaborat pe baza unui punctaj rezultat dintr-un sistem de factori de evaluare:
 - nivelul calitativ, tehnic sau functional (aspecte legate de P.T) (nivelul calitativ- Legea 10/2005 –performante si exigente - Lemn cu C.E.);
 - caracteristici de mediu;
 - costuri de functionare;
 - raportul cost/eficienta;
 - servicii post vanzare-garantie;
 - durata de executie (descrierea exacta prin grafic de retea). Stabilește data calendaristica de incepere si termenele calendaristice intermediare si termenul final

- calendaristic care rezulta prin transpunerea graficului rețea în acest plan calendaristic;
- Pret - fundamentarea riguroasă -pret la materiale (cerere de ofertă de la distribuitori locali);
 - pretul la manopera în legătură strictă cu pretul real al unor muncitori calificați în construcții și excluderea muncitorilor necalificați;
 - Pentru a obține un pret cât mai aproape de costul real al pieței propunem ca în situația în care sunt mai mult de trei ofertanți cu oferte eligibile, oferta care este cea mai apropiată de media ofertelor eligibile să fie desemnată câștigătoare. Sigur că pentru a preîntâmpina o situație de subiectivism în a declara care oferte sunt eligibile sau nu am propune *licitația în două etape: una de preselectie în care să fie prezentate doar documentele de calificare și propunere tehnică iar ofertanții declarați cu oferte eligibile să prezinte în a doua etapă propunerile financiare.*
- ✓ introducerea statutului de consultant pentru achiziții publice în domeniul construcțiilor, care devine manager de proiect din faza de proiectare până în faza de finalizare/recepție a lucrării, care să reprezinte interesul beneficiarului. Printre responsabilitățile unui astfel de consultant s-ar număra: supravegherea și analiza soluțiilor din proiect (alcătuirea și dimensionarea elementelor) a tehnologiilor adoptate pentru execuția diverselor categorii de lucrări, întocmirea fișei de date/caiet de sarcini, elaborarea unor criteriilor de evaluare clare, precise și sustenabile care să stea la baza atribuirii contractului, etc.
- ✓ Procesele de achiziție publică suferă de lipsa de transparență și gestiune. Managementul corect al întregului proces de achiziție publică prin crearea unor standarde de performanță.

3. Referitor la garanția de bună conduită:

- ✓ Din perspectiva autorității contractante, instituirea garanției de bună conduită a accelerat procesul de derulare a achizițiilor, întrucât a fost redus numărul contestațiilor neîntemeiate formulate de către ofertanți. Această garanție protejează autoritățile contractante de contestarea de rea-credință, care și-au format un obicei din a contesta orice decizie de atribuire care le este nefavorabilă.
- ✓ Din perspectiva ofertanților, constructorilor garanția de bună conduită trebuie eliminată, ea îngreunează și îngreudează derularea procedurii de achiziție publică. Deși scopul de la care legiuitorul a pornit (evitarea contestațiilor formulate cu vădită rea-credință) a fost unul corect, garanția de bună conduită impusă prin O.U.G. nr. 51/2014 va duce, în realitate, la o restrângere nejustificată și contrară Constituției a dreptului de acces la justiție, cu serioase consecințe negative.
- ✓ Buna conduită trebuie să fie reciprocă. Trebuie avută în vedere și penalizarea "reaua" conduită a Autorităților Contractante în cazul demonstrat al favorizării unor anumiți ofertanți,

prin introducerea de specificații tehnice care conduc către anumiți producători/furnizori, prin evaluarea subiectivă a propunerilor tehnice.

- ✓ Eliminarea deficiențelor și garanțiilor abuzive prin responsabilizarea solidară a aparatului/entităților și proceselor de soluționare al contestațiilor și introducerea unui mecanism de certificare al „onestității și corectitudinii ofertanților și prestatorilor”.
- ✓ Garanția de bună conduită este contrara spiritului și rațiunii juridice a Directivelor europene pe care le transpune. Garanția de bună conduită, deși poartă această denumire, nu este altceva decât o taxă de timbru mascată.

IV. Recomandările Comisiei de Experți

În procesul de analiză a depozităților scrise, precum și de audiere a celor susținute verbal în timpul evenimentului de dezbateri și consultare publică, membrii Comisiei de experți apreciază că propunerile, constatările și concluziile colectate ca fiind centrate pe temele puse în discuție, pertinente din punct de vedere metodologic și faptul că sunt susținute printr-o argumentație corespunzătoare. Prin analiza coroborată a acestora, la rândul lor, membrii comisiei de experți și-au întărit și fundamentat o serie de recomandări, spre a fi aduse în atenția factorilor de decizie locali și naționali.

În baza celor de mai sus, comisia de experți susține și face următoarele recomandări:

- **Pentru operatorii economici din domeniul construcțiilor:**
 - 1) Studierea cu atenție a documentației de atribuire și depunerea de clarificări înaintea termenului de depunerea ofertelor însoțite de recomandări de remediere a eventualelor erori tehnice. Acest lucru duce la preîntâmpinarea problemelor de execuție.
 - 2) La momentul depunerii ofertelor, trebuie analizat cu atenție graficul de execuție pe baza căruia se va întocmi graficul de plăți și care poate constitui un document de bază în negocierile ulterioare la semnarea contractului de execuție. Este util de asemenea analizarea modelului de contract și depunerea unor amendamente la acesta, pentru bună desfășurare a execuției, în cazul în care ofertantul este declarat câștigător.
 - 3) Să acorde atenție modului de întocmire și depunere a ofertelor. Cu cât o ofertă este mai profesionist întocmită, cu atât este mai repede și mai ușor evaluată de către comisia de evaluare din partea Autorității Contractante.
- **Pentru autoritățile publice locale:**
 - 1) Întocmirea și respectarea Programului Anual de Achiziții Publice. Acest document are un rol deosebit de important în cadrul instituțiilor publice pentru estimarea proiectelor prioritare și alocarea bugetelor anuale. Un program anual întocmit în lunile octombrie – decembrie în baza căruia se alocă fondurile în anul calendaristic următor, ajută Autoritatea Contractantă să dispună la timp de sumele de bani necesare plăților pe proiectele prioritare.
 - 2) La momentul întocmirii documentației de atribuire să solicite expertiza internă sau externă din partea dirigintei de șantier. O bună colaborare între expertul achiziției publice și diriginta de șantier duce la evitarea erorilor tehnice din documentațiile de atribuire.

BREASLA
CONSTRUCTORILOR
IEȘENI

- 3) Când se constată că într-o procedură se depășește un anumit număr de solicitări de clarificări distincte, transmise de ofertanți (ex. maxim 10 (zece)) pentru propunerea financiară și tehnică procedura trebuie retrasă din sistemul de achiziție, completată, revizuită și retransmisă într-o formă clară către ofertanți. Se vor evita astfel caietele de sarcini cu un număr ridicat de clarificări, a căror volum depășește pe cel al documentației inițiale.

➤ **Pentru decident (ANRMAP):**

- 1) Introducerea reciprocității în cazul garanției de bună conduită și pentru Autoritățile Contractante, în spiritul principiului transparenței și asumarea răspunderii
- 2) Simplificarea procedurilor de pregătire și depunere a ofertelor prin adoptarea cât mai rapidă a directivelor Uniunii Europene în materie de achiziții publice în legislația națională
- 3) Descurajarea aplicării criteriului "prețul cel mai scăzut" și eventual introducerea criteriului cel mai scăzut cost folosind o abordare bazată pe calcularea costurilor pe ciclul de viață și raportul optim cost-calitate. Prin urmare, în selectarea celei mai bune oferte trebuie să se țină cont de toate elementele ce o caracterizează: atât partea financiară - prețul, cât și cea tehnică, asigurând astfel cheltuirea eficientă a banului public.
- 4) Introducerea statutului de consultant pentru achiziții publice în domeniul construcțiilor, care devine manager de proiect din faza de proiectare până în faza de finalizare/recepție a lucrării, care să reprezinte interesul beneficiarului. Responsabilitățile unui astfel de consultant trebuie să includă: supravegherea și analiza soluțiilor din proiect (alcătuirea și dimensionarea elementelor) a tehnologiilor adoptate pentru execuția diverselor categorii de lucrări, întocmirea fișei de date/caiet de sarcini, elaborarea unor criteriilor de evaluare clare, precise și sustenabile care să stea la baza atribuirii contractului, etc.

Totodată, Comisia de experți recomandă monitorizarea atentă a proiectelor de hotărâri supuse consultării publice de către Consiliu Local și/sau județean, implicarea reprezentanților Breslei Constructorilor Ieșeni în baza Legii 52/2003 prin propuneri de completare a studiilor de impact și/sau fezabilitate ca documente publice anexă la documentele de act normativ care fac referire la domeniul achizițiilor publice în domeniul construcțiilor, atunci când este cazul, și/sau solicitarea de dezbateri publice ale acestora.

Data întocmirii:

18 decembrie 2014

Comisia de experți:

prof.univ.dr.ing. Victor Hagiu – specialist în construcții în cadrul Facultății de Construcții și Instalații a Universității Tehnice Gh. Asachi,

Oana Petculescu – expert, trainer, practician în achiziții publice în cadrul SC ADEMIS IMPEX Iași,

Maria Hudema – expert audiere publică în cadrul Corpului Profesioniștilor în Lobby.

BREASLA
CONSTRUCTORILOR
IEŞENI